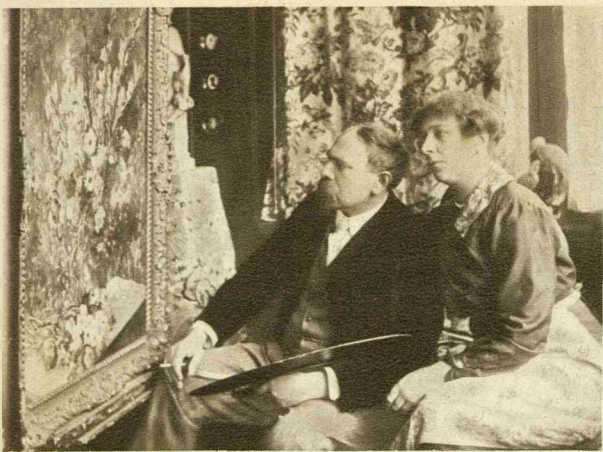

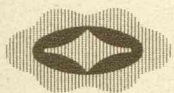

Willem S. Roelofs Jr met zijn echtgenote
(foto J. B. Hijmans)

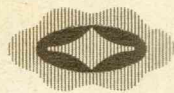
PANORAMA

GEILLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-M^U., DOEZASTRAAT 1, TELEFOON 1. LEIDEN

Van Zon en Kleuren

OLLAND is het land der schilders.

De lage landen met steeds wisselend licht, regen en zonneschijn, de atmosfeer van vocht vervuld, de glans van het licht weerkaatst in dit vocht, en daarbij de eigenaardigheden van land en volk, dat alles geeft duizenderlei motieven die den kunstenaar tot inspiratie zijn.

De typische bouw der dorpen en steden, de kleur der huizen, de dommelige grachten, de verschieven met hun fijne afteekeningen, de rustige boeren en hun rustiek bedrijf.

Dit heeft door alle tijden tot het gemoed van den kunstenaar gesproken, maar bovendien waren de hollandsche schilders bekend om de leutige onderwerpen die zij penseelden. Steen en Brouwer, van Ostade en de meester-schilder Hals, (om slechts enkele namen te noemen), zij wisten den lach vast te leggen op hun doeken, vreugde, ongebonden vaak, maar toch vol tintelend echt jolijt, was hun lief.

Dat is in latere jaren sterk veranderd. De Haagsche school is er een, die eerbied afdwingt voor het scheppen van haar meesters en hun volgelingen. Maar de zon, de kleuren, de levensvreugde, uitgesproken in het ongebreidelde jolijt waren zeker geen hoofdtonen in hun werk.

Doet daarom dubbel aangenaam aan wanneer men een collectie schilderijen ziet, waarin een schilder zijn liefde voor licht en kleuren uit deed glunderen.

De mensch is tot ernst gestemd, maar hij voelt zich toch altoos tot den lach van de lichtende zonne aangetrokken.

Willem Roelofs Jr., die bij Schüller en Eisenloefel in den Haag een expositie van een kleine twintig doeken heeft, laat zich in die serie werken van een geheel nieuwe zijde kennen. Wij wisten niet dat hij ook als figuurschilder zijn onderwerp beheerschte, zooals hij hier blijkt te doen. En dat te constateeren stemt vreugdig.

Van Roelofs' werk schreef Prof. Martin:

Roelofs' kunst blijft niet alleen aldoor frisch en opgewekt, maar wordt bovendien steeds voller, rijper, rijker. Dit komt vooral uit in zijn groote bloemencomposities, die veel kleurenweelde te genieten geven.

Wat in Roelofs' werk bovendien steeds weer treft, is zijn durf. Hij ontwijkt de moeilijkheden niet, maar pakt ze krachtig aan. Juist het »ondernemen« van groote doeken, die men zoo moeilijk onder de knie krijgt omdat ze zoo gauw onevenwichtig worden doordien een betrekkelijk geringe tekortkoming maar al te spoedig den indruk van het geheel bederft, getuigt van echten schilderlust in oplossen van de moeilijkste problemen van licht en kleur.

Roelofs' streven is uitsluitend picturaal: de licht-, kleur- en toonwaarden zijn hem hoofdzaak. Het zuiverst is zulk doel altijd te bereiken in het stilleven, omdat

zoowel de schilder als de beschouwer zich daar uitsluitend op het picturale moeten concentreren. Vlotheid van schilderen en gemakkelijheid van componeeren zijn hier ook zér noodzakelijke eischen, die Roelofs — een ieder weet dit reeds sinds zijn groote, malsche vischstilleven — zich in hooge mate stelt.

In zijn laatste werk heeft de schilder voor het eerst aan het figuur een plaats ingeruimd. Hij deed dit (zoo wil het mij toeschijnen) niet zoozeer om de actie als wel om de meerdere picturale tegenstellingen, die er door ontstaan en die nóg breder ontplooiën van kleur- en toonwaarden mogelijk maken. Dat hij ook hierin weer zóó weet voor den dag te komen, pleit opnieuw voor de kwaliteit van zijn talent.

Een groot deel van de bekoring van Roelofs' werk ligt voor mij daarin, dat het niet alleen getuigt van zuivere schildersgaven, van fijn gevoel en goeden smaak, maar tevens van een gezonden, voortvarenden, krachtigen geest.

Zoo schreef Prof. Martin en hij geeft juist weer wat in Roelofs' oeuvre ons treft.

Zijn werk is niet vrij te pleiten van een zekere gewildheid in de figuur. Maar ondanks deze in het oog loopende fout is en blijft het aantrekkelijk, zooals zon en kleuren altijd aantrekkelijk zijn.

Wij reproduceeren naast een kijkje in Roelofs' atelier (Roelofs heeft een druk bezochte »schilderschool«) en de portretten van het echtpaar Roelofs, een viertal van zijn werken.

Bij deze reproducties enkele opmerkingen.

De voorplaat van dit nummer (»Voor het ziekenbezoek«) is een krachtig opgezet schilderstuk; 't is mooi van indeeling doch niet vrij te pleiten van die zekere gewildheid, waarvan ik hierboven sprak. De figuur zit niet, 't is niet eenvoudig afgekeken naar een onwillekeurig en daardoor natuurlijk-echte houding; neen, zij is er voor gaan zitten. Men voelt het opzettelijke. Toch is de ruimte-indeeling uitstekend, de actie van het handschoendichtknoopen gelukkig, de figuur mooi van den achtergrond afkomend.

Onze reproductie, die niet de kleur weergeeft, kan natuurlijk daardoor ook niet de smakelijke bij-elkaar-brenging dier kleuren doen waardeeren. Smakelijk, omdat onnoodig scherpe contrasten, die zoo gemakkelijk voor het grijpen lagen, vermeden zijn. De hoed is in werkelijkheid blauw, van een apart blauw, zooals die groote viltten hoeden dat hebben kunnen; dit blauw vloekt niet met het geheel.

't Is zoo verleidelijk om zoon hoed brutaal rood te schilderen, effectvol zeker, maar minder voornaam.

Het gezicht is mij niet het meest sympathiek, de kop is niet vrij van een zekere grofheid en de uitdrukking zegt niet genoeg, in verband met de expressieve betiteling die de schilder er aan geeft en die dus zijn bedoeling weergeeft.

Willem S. Roelofs Jr. - „Chrysantemums“

(foto Couvee)